

רע"פ 3981/19 - זאב שהם, דליה שהם נגד מדינת ישראל - רשות האוכלוסין וההגירה

בית המשפט העליון

רע"פ 3981/19

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקשים: 1. זאב שהם
2. דליה שהם

נגד

המשיבה: מדינת ישראל - רשות האוכלוסין וההגירה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית הדין הארצי
לעבודה בע"פ 36714-07-14 מיום 28.4.2019
שניתן על ידי כב' השופטים ס' דוידוב-מוטולה, ר'
פוליאק ומ' שפיצר

בשם המבקשים: עו"ד ד' פרקש; עו"ד ד' סגל

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה (השופטים ס' דוידוב-מוטולה, ר'
פוליאק ומ' שפיצר) בע"פ 36714-07-17 מיום 28.4.2019, בגדרו נדחה ערעור המבקשים על הכרעת דינו של בית
הדין האזורי לעבודה תל אביב-יפו (סגנית הנשיאה ה' יהלום) בת"פ 4876-02-13 מיום 23.4.2017.

2. נגד המבקשים הוגש כתב אישום המייחס להם עבירה של העסקת עובד זר שלא כדון, לפי סעיף 2(א)(1)
לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991 (להלן: חוק עובדים זרים).

עמוד 1

3. על פי המפורט בעובדות כתב האישום, ביום 14.4.2011 נערכה ביקורת בבית בו התגוררו המבקשים ברמת השרון במהלכה התגלה כי בחמשת החודשים שקדמו לה התגוררה בבית המבקשים עובדת זרה אשר הועסקה על ידם בעבודת משק בית וניקיון.

בכתב האישום נטען כי לאורך תקופה זו העובדת לא החזיקה באשרת שהייה בישראל; לא הייתה אזרחית או תושבת ישראל; ולא הייתה רשאית לעבוד אצל המבקשים.

4. בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב-יפו הרשיע את המבקשים לאחר שמיעת ראיות בעבירה של העסקת עובד זר שלא כדין, לפי סעיף 2(א)(1) לחוק עובדים זרים.

נקבע כי בין התאריכים 14.4.2011-6.11.2010 העסיקו המבקשים את העובדת הזרה ושילמו לה שכר בגין עבודות ניקיון בביתם, וכי בתקופה זו לא החזיקה העובדת באשרת עבודה בתוקף.

עוד צוין כי המבקשים ידעו בזמן אמת שהעובדת הזרה מועסקת אצלם בניגוד לחוק.

5. כמו כן, נדחתה טענת המבקשים כי הואיל והעבירה המיוחסת להם בכתב האישום בוצעה על פי הנטען בשנת 2011, ואילו הגשת כתב האישום על ידי המשיבה התבססה על הנחיותיה הפנימיות משנת 2012, הרי שעומדת להם הגנה מן הצדק.

בית הדין האזורי לעבודה הכריע כי החלטת המשיבה להגיש כתב אישום נגד המבקשים מתיישבת אף עם הנחיות היועץ המשפטי לממשלה "נוהל והנחיות להפעלת חוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985" אשר קדמו למועד ביצוע העבירה, וצוין כי ההחלטה להגיש כתב אישום אינה חורגת ממתחם הסבירות ואינה מצדיקה את ביטולו.

6. לבסוף נקבע כי לשני המבקשים היה עניין משותף בהעסקת העובדת, וכי הגשת כתב אישום נגד המבקש 1 אינה מהווה אכיפה בררנית של חוק העובדים הזרים מטעם המשיבה.

צוין כי בשני המקרים אליהם הפנו המבקשים לא הוכח ששני בני הזוג אכן היו מעורבים בהעסקת העובד הזר כפי שהוכח בעניינם של המבקשים.

7. בגין הרשעתם מביצוע עבירה של העסקת עובד זר שלא כדין השית בית הדין האזורי לעבודה קנס על המבקשת 2 בסך של 12,000 ש"ח וקנס על המבקש 1 בסך של 10,000 ש"ח וכן חתימת המבקשים על התחייבות להימנע מביצוע עבירה בניגוד לחוק עובדים זרים לתקופה של 3 שנים.

8. המבקשים ערערו על הכרעת הדין בפני בית הדין הארצי לעבודה, וביום 17.6.2018 - ולאחר שנערך דיון

בעניינים - הודיעו כי הם חוזרים בהם מערעורם למעט מטענתם בדבר הגנה מן הצדק.

9. בערעורם טענו המבקשים כי עובר לביצוע העבירה בה הורשעו נהגה המשיבה להטיל קנסות מינהליים בגין ביצוע עבירה זוחלף הגשת כתבי אישום.

כתימוכין לטענתם הפנו המבקשים לעדותו של עד מטעם המשיבה, מפקח וחוקר ברשות האוכלוסין וההגירה (להלן: עדות המפקח), וטענו כי ממנה משתמע שבשנת 2011 לא הוגשו כתבי אישום כנגד מעסיקי עובדים זרים במשק בית.

עוד הפנו המבקשים לקביעות עובדתיות עליהן לא חלקה המשיבה במסגרת הליך אחר (הע"ז (ת"א) 41910-02-11 מדינת ישראל נ' כץ (8.10.2015)), וטענו כי אף מהן עולה שבמועד ביצוע העבירה לא הוגשו כתבי אישום נגד מעסיקי עובדים זרים.

לבסוף שבו המבקשים על טענתם לפיה אין להרשיעם בגין ביצוע עבירה משנת 2011 בהתאם להנחיות המשיבה משנת 2012.

10. מנגד, טענה המשיבה כי לא חל כל שינוי במדיניותה החל משנת 2010 בכל הנוגע להגשת כתבי אישום יזומים בגין ביצוע העבירה בה הורשעו המבקשים, והדגישה כי עדות המפקח לא סותרת טענה זו.

11. בית הדין הארצי לעבודה דחה את ערעורם של המבקשים, וקבע כי לא עלה בידיהם לסתור את טענת המשיבה לפיה עובר לביצוע העבירה בה הורשעו הוגשו כתבי אישום יזומים בגין ביצוע עבירות דומות.

עוד נקבע כי בדין הגישה המשיבה כתב אישום בעניינם של המבקשים מכיוון שאף בהתאם להנחיות פנימיות של המשיבה משנת 2008 היה מוצדק להגיש כתב אישום בעניינם.

12. מכאן בקשת רשות הערעור שלפניי, במסגרתה טוענים המבקשים כי שגה בית הדין הארצי לעבודה משקבע כי לא הצליחו לסתור את טענת המשיבה לפיה לא נקטה באכיפה בררנית בעניינם.

לטענתם, שגה בית הדין הארצי משהתעלם מהקביעות העובדתיות אשר לא נסתרו על ידי המשיבה בעניין כץ ולפיהן בין השנים 2007-2011 "נסגרו 1,026 תיקי חקירה מבין התיקים שהיו מיועדים להסתיים בהגשת כתב אישום".

עוד נטען כי עדות המפקח בבית הדין האזורי לעבודה תומכת אף היא בעמדתם לפיה המשיבה נקטה כלפיהם באכיפה בררנית.

לבסוף נטען כי לנוכח עיוות הדין שנגרם למבקשים כתוצאה מהכרעותיהם של הערכאות הקודמות, ולאור עמוד 3

החשיבות הציבורית בהתנהלות תקינה של המשיבה, הרישיש להיענות לבקשתם למתן רשות ערעור.

דין והכרעה

13. לאחר שעיינתי בבקשה ובנספחיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות.

14. כידוע, בקשת רשות ערעור שמורה למקרים נדירים בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, או למקרים בהם מתעורר חשש מפני עיוות דין מהותי או אי צדק קיצוני שנגרם למבקש.

15. חרף ניסיונם של המבקשים לשוות לבקשתם נופך עקרוני, אני סבור כי היא אינה מעלה כל סוגיה עקרונית החורגת מעניינם הפרטי, והיא ממוקדת כולה ביישום ההלכה הפסוקה בעניין אכיפה בררנית על נסיבות המקרה דנן. די בכך כדי לדחות את הבקשה.

16. זאת ועוד, חלק מטענות המבקשים בבקשת רשות הערעור מופנות כלפי קביעות שבעובדה ושבמהימנות, וכידוע ערכאת ערעור אינה נוטה להתערב בממצאים מעין אלה, וקל וחומר שעה שמדובר בערכאת ערעור ב"גלגול שלישי" (וראו: רע"פ 4070/18 שניר נ' מדינת ישראל (1.8.2018)).

17. למעלה מן הצורך, ולגופם של דברים, אציין כי לא מצאתי שנפל פגם בקביעתו של בית הדין הארצי לעבודה לפיה המבקשים לא סיפקו נתונים פרטניים בדבר הגשת כתבי אישום בגין ביצוע העבירה בה הורשעו בשנים שקדמו להגשת כתב האישום בעניינם, ועל כן לא עלה בידם לבסס טענה של אכיפה בררנית מטעם המשיבה.

18. הבקשה נדחית אפוא.

ניתנה היום, ה' בתמוז התשע"ט (8.7.2019).

שׁוֹפֵט